

Πήγαινε να δεις, και δείξε το και στους άλλους

Τίτλος δραστηριότητας	Πήγαινε να δεις, και δείξε το και στους άλλους
Θέμα	Κατανόηση της κληρονομιάς μέσα από επιτόπια έρευνα
Παιδαγωγικοί στόχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Να παρατηρήσουμε και να καταμετρήσουμε συγκεκριμένα στοιχεία του τοπίου • Να κατανοήσουμε και να επεξηγήσουμε το περιεχόμενο της έννοιας της κληρονομιάς • Να κατανοήσουμε και να επεξηγήσουμε την αιτιώδη σχέση ανάμεσα στις συνθήκες διαβίωσης μιας περιοχής και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της φυσικής και της πολιτιστικής κληρονομιάς • Να παρουσιάσουμε ξεκάθαρα, συνοπτικά και δημιουργικά τα χαρακτηριστικά της κληρονομιάς [με αφίσες, μια πρόσκληση σε κάποια επέτειο ενός μνημείου, ένα θεατρικό έργο, μια διαφήμιση εστιατορίου, ένα αντικείμενο (σουβενίρ)...]
Αποδέκτης/ες	Νέοι από 12 έως 27 ετών
Είδος δραστηριότητας	Έρευνα, παιχνίδια και πρακτικές ασκήσεις
Λέξεις κλειδιά	Κληρονομιά (υλική και άυλη), Φυσικές συνθήκες διαβίωσης, Κοινωνικό και ιστορικό πλαίσιο, Βιώσιμη ανάπτυξη, Δημιουργική παρουσίαση της κληρονομιάς
Τα διάφορα στάδια	1. Εισαγωγή – συλλογή πληροφοριών

Η ομάδα πάει στο πεδίο (ή παρατηρεί φωτογραφίες)

Η εργασία συνίσταται στο να παρατηρήσουν το τοπίο, να επισημάνουν τις λεπτομέρειες που κυριαρχούν, να επισημάνουν πληροφορίες που δεν υπάρχουν αλλού (κάθε άτομο καταγράφει τις δικές του παρατηρήσεις). Σχηματίζονται τέσσερις ομάδες. Κάθε ομάδα πρέπει να παρατηρήσει και να επικεντρωθεί σε μια ποικιλία θεμάτων και να καταγράψει τα αποτελέσματα των παρατηρήσεών της:

- α) τα χαρακτηριστικά της χλωρίδας
- β) τα ζώα που παρατήρησε στο τοπίο
- γ) τα στοιχεία που κατασκευάστηκαν από τον άνθρωπο – τα έργα που φτιάχτηκαν με ανθρώπινα χέρια (κτίρια, διάφορες κατασκευές, εγκαταστάσεις, μνημεία)
- δ) τα φυσικά χαρακτηριστικά (λόφους, πεδιάδες, νερά) και άλλα φυσικά αντικείμενα.

2. Επεξεργασία πληροφοριών

Επιστρέφοντας από το πεδίο/την παρατήρηση φωτογραφιών, τα άτομα και οι ομάδες αναφέρουν τα αποτελέσματά τους. Ο αρχηγός της δραστηριότητας καθοδηγεί τη συζήτηση ώστε να συνδέσει την αιτία με το αποτέλεσμα (πώς η ιδιαιτερότητα του ανάγλυφου του εδάφους και οι φυσικές συνθήκες επηρεάζουν τη χλωρίδα και την πανίδα, συνδέοντας τις ανθρώπινες κατασκευές με τις φυσικές συνθήκες και το ιστορικό πλαίσιο):

1. Καθορίστε την έννοια της κληρονομιάς.
Τι μπορεί να χαρακτηριστεί κληρονομιά; Δώστε παραδείγματα από την περιοχή σας, συνδέστε τα με εκείνα που ήταν ορατά στο πεδίο ή στις φωτογραφίες.
2. Συνδέστε την έννοια με το μέλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη.
Ποιος / τι είναι φιλικό προς την κληρονομιά; Ποιος / τι είναι εχθρικό προς τη κληρονομιά; Δώστε παραδείγματα των επιπτώσεων της κοινωνικής και της τεχνικής ανάπτυξης επί της κληρονομιάς.
3. Συζητήστε πώς οι ταχείες αλλαγές των συνθηκών διαβίωσης επηρεάζουν την κληρονομιά.
Πώς η αλλαγή κάποιων συνθηκών διαβίωσης, π.χ. νερό, επηρεάζουν τον τρόπο ζωής και κατά συνέπεια την πολιτιστική κληρονομιά; Το τρεχούμενο νερό της βρύσης στα νησιά βελτίωσε τις καθημερινότητα των ανθρώπων, αλλά συνέβαλε στην εγκατάλειψη των

παραδοσιακών δεξαμενών. Οι δεξαμενές είναι απαραίτητες για τη ζωή των άγριων ζώων και πουλιών. Ποιες συνέπειες θα έχει τελικά αυτό στην οικονομία και τη ζωή των ανθρώπων;

4. Αναγνωρίστε τις διαφορές ανάμεσα στις συνθήκες διαβίωσης του παρελθόντος και του παρόντος.

Ποιες αλλαγές είναι πιο απειλητικές για την κληρονομιά; Τι έβαζε σε κίνδυνο την κληρονομιά στο παρελθόν; Τι την απειλεί σήμερα; Γιατί η κληρονομιά στο σύνολό της άλλαξε περισσότερο τα τελευταία 50 χρόνια απ' όσο κατά τη διάρκεια της προηγούμενης χιλιετίας; Πώς οι τεχνικές εξελίξεις επηρεάζουν τις συνθήκες διαβίωσης; Ξέρουμε ποιες θα είναι οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις; Τι ξέρουμε για τους παραδοσιακούς τρόπους να παράγουμε, να χτίζουμε, να τρώμε... και γιατί αυτές οι παραδόσεις άντεξαν τόσα πολλά χρόνια; (μήπως γιατί η συμπεριφορά των ανθρώπων ήταν εναρμονισμένη με τις συνθήκες διαβίωσης;)

ΠΙΘΑΝΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Για μεγάλο μέρος της ιστορίας, η διατήρηση της κληρονομιάς οφειλόταν περισσότερο στις περιστάσεις παρά στη συνειδητοποίησή της από τους ανθρώπους. Σήμερα, η τεχνική μας ανωτερότητα απαιτεί μεγάλη υπευθυνότητα και ευαισθητοποίηση για την ανάγκη της διαφύλαξης της κληρονομιάς.

Καταλήγουμε σε συμπεράσματα σχετικά με το γιατί είναι σημαντικό να διαφυλαχθεί η κληρονομιά: Μπορεί η κληρονομιά να συμβάλει στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης με **έναν βιώσιμο τρόπο**;

ΠΙΘΑΝΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει να βελτιώνουμε τον τρόπο ζωής χωρίς να διακυβεύουμε τις φυσικές συνθήκες διαβίωσης (το νερό, το χώμα, τον αέρα, το φως και τη θερμότητα). Εφόσον οι πρόγονοί μας κατείχαν αυτήν την τέχνη και διατήρησαν τη ζωή για χιλιάδες χρόνια, θα πρέπει να μελετήσουμε και να ακολουθήσουμε την εμπειρία και το κληροδοτήμα τους.

4. Η χρήση της γνώσης στην πράξη (πρακτική εργασία)

Προτείνουνε διάφορες εργασίες για τη δημιουργική έκφραση των ευρημάτων:

Αποκλίνουσα δημιουργικότητα

Erasmus+

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Γράψτε μια συνταγή για ένα νέο πιάτο, χρησιμοποιώντας φυτά που συναντήσατε κατά τη διάρκεια της εξερεύνησης της τοπικής περιοχής. 2. Επινοήστε μια παραδοσιακή γιορτή και παρουσιάστε την περιοχή που εξερευνήσατε (τον χώρο που θα διεξαχθεί η τελετή, τη διακόσμηση, το μενού, το πρόγραμμα ψυχαγωγίας, την τελετουργική ενδυμασία, κάποιο σουβενίρ που θα πάρουν ως δώρο οι καλεσμένοι, κ.λπ.) 3. Σχεδιάστε ένα διαφημιστικό για το πιο ευπώλητο προϊόν. 4. Επινοήστε ένα τουριστικό σύνθημα για την περιοχή που εξερευνήσατε. 5. Συντάξτε τον λόγο ενός ηλικιωμένου για να την εκφωνήσει στην τελετή παράδοσης της κληρονομιάς στην επόμενη γενιά κατοίκων <p>Συγκλίνουσα δημιουργικότητα</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Διαλέξτε ένα αντικείμενο κληρονομιάς (π.χ. μια παραδοσιακή βάρκα) και, παρατηρώντας το, «διαβάστε» όλες τις πληροφορίες γι' αυτό. 2. Για παράδειγμα, το υλικό από το οποίο κατασκευάστηκε η βάρκα μπορεί να προσδιοριστεί από την εμφάνιση και λειτουργία της, το υλικό φέρνει στο νου τα δέντρα που φύονται σε μία περιοχή, το σχήμα της βάρκας και τα διακοσμητικά της μιλάνε για τις πολιτισμικές επιρροές και την ιστορία της περιοχής, οι τεχνικές επιδόσεις της μιλούν για τα εργαλεία που διέθεταν οι άνθρωποι και τα ίδια τα εργαλεία φέρνουν στον νου τα υλικά και τις πολιτισμικές επιρροές, κ.λπ. 3. Καταγράψτε τις μεταβλητές που βρίσκονται πίσω από την οικονομική προώθηση της κληρονομιάς (π.χ. το σύνολο των ελκυστικών αντικειμένων κληρονομιάς στο περιβάλλον, τους αριθμούς των επισκεπτών, το όφελος για την κοινότητα, το κόστος συντήρησης, το τίμημα της αμέλειας - ειδικά αν αυτό είναι αντικείμενο φυσικής κληρονομιάς)
Τόπος	Υπαιθριος χώρος, τάξεις ή αίθουσες συναντήσεων
Υλικά που θα χρειαστείτε	Χαρτί, μολύβια, φωτογραφικές μηχανές

Διάρκεια	Μία εργάσιμη μέρα
Παραπομπές	Παραδείγματα του εργαστηρίου YCHARe στην Κροατία, νήσος Brac: δείτε www.ycarhe.eu «Brac stones» και «Elaphos 2018»
Επικοινωνία 	Association Udruga Brac – Κροατία Πρόσωπο επαφής: Lucija Puljak - lucijapuljak@gmail.com